

บทที่ 5

การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์จากอดีตถึงปัจจุบันใน เพลงกล่อม เด็ก

ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์เพลงกล่อมเด็กของลาวพวน โดยวิเคราะห์ในกรอบทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Structuralism) ของ Claude Levi Strauss (ดูบทที่ 1 หน้า 7-9) ซึ่งวิเคราะห์หน่วยของภาษาดั้งแต่หน่วยที่เป็น ประโยค วลี คำ รวมถึงหน่วยที่เล็กที่สุดของเสียง ในการค้นหากฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเหล่านี้กับโครงสร้างทางความคิดของมนุษย์ ในการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้จะได้ทำการศึกษาคำและความหมายของเพลงลาวโดยดูอัตราส่วนของ คำไทยและคำลาวที่มีอยู่ในแต่ละเพลง โดยมีสมมติฐานว่าเมื่อลาวพวนเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมีการผสมกลมกลืน (Assimilation) กับคนไทยในด้านต่าง ๆ แล้ว โลกทัศน์หรือความคิดของลาวพวน จะเปลี่ยนแปลงไป อัตราส่วนที่เปลี่ยนแปลงจะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงความคิดโลกทัศน์ของลาวพวน ในชุมชนที่ศึกษา

ตารางที่ 1 อัตราส่วนของคำลาว-ไทยใน เพลงกล่อม เด็ก

ลำดับ	ชื่อเพลง	สัดส่วน(คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)		จำนวนคำ			อัตราส่วน
		ลาว	ไทย	คำทั้งหมด	คำลาว	คำไทย	
							ลาว : ไทย
1.	รักที่รอคอย	56.7	43.2	162	92	70	1.3 : 1
2.	แผ่นดินของเรา	44.7	55.2	96	43	53	.81: 1
3.	หลับเถิดหนา	42.8	59.1	112	48	64	.75: 1
4.	ไอ้หนอชีวิค	39.6	60.3	431	171	260	.65: 1
5.	นอนเถิดเจ้า	36.5	63.4	61	15	26	.57: 1
6.	ของข้าใครอย่าแตะ	26.6	73.3	30	8	22	.36: 1
7.	ดวงใจพ่อ	21.2	78.7	33	7	26	.26: 1
8.	คนเลี้ยงควาย	15.0	85.0	40	6	24	.17: 1

เนื้อร้องและคำแปลของเพลงลาวทั้ง 8 เพลง อันได้แก่เพลงรักที่รอคอย เพลงแผ่นดินของเรา เพลงหลับเถิดหนา เพลงโอ้หนอชีวิต เพลงนอนเถิดเจ้า เพลงของข้าใครอย่าแตะ เพลงดวงใจพ้อ และเพลงคนเลี้ยงควาย (ดูได้จากภาคผนวก)

ที่มาของตารางที่ 1 มาจากการจำแนกคำลาวพร้อมคำแปลและจำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลงแต่ละเพลงดังนี้

1. เพลงรักที่รอคอย

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. เหล่นว่าโ๊ย	จะขอพูด	1	19. กิ้น	กิน	5
2. สีเนา	เรื่อง	1	20. บ่าว	ชายหนุ่ม	1
3. ฮ้วน	กระวนกระวาย	1	21. เห็ดจิ่งโต	ทำอะไร	4
4. เจ้า	คุณ	12	22. จัง	ถึง	5
5. ว่าว	พูด	1	23. เข้า	ข้าว	2
6. หม่วน	เล่า	1	24. ฮ่วม	ร่วม	6
7. ลู้	ให้	1	25. อาฟ้า	หม้อ	1
8. อีพี่	พี่	1	26. จำ	ประจำ	1
9. พี่อ้าย	พี่	1	27. เนา	ด้วยกัน	1
10. อ้าย	พี่	3	28. จัง	คง	2
11. หน้า	หน้า	2	29. น้ำ	ด้วย	1
12. เตอ	แล้ว	1	30. คืด	คิด	1
13. จังโต	อย่างไร	1	31. ม็ก	รัก	4
14. ต้าน	ทิศ, ทาง	1	32. คนดิน	นาน	1
15. ข้อย	ฉัน	5	33. แต่	ตั้งแต่	1
16. บ่	ไม่	4	34. จากเข้า	ทวาด	1
17. จิ	จะ	8	35. รม	พูด	1
18. ย้ง	จะ	1	36. นิ	นะ	1

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
37. จี้ค่าน	จี้เกียจ	1	41. ฟอน	ไหม้จนเป็นเถ้า	1
38. ลู้ไบ	ลักไบ	1	42. คำว	กลับ	1
39. ไค้	ไค้	1	43. เปิบ	กิน	1
40. ฮะยั้ง	ทุกอย่าง	1		รวม	92

2. เพลงแผ่นดินของเรา

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. โอนโหล่นชา	โล้ชิงช้า	1	21. ฮั้ง	รัง	1
2. เปื้อ	โรยรา	1	22. ฮู้	รู้	1
3. สุก	บาน	1	23. หลาย	มาก	1
4. พี้วะ	พวง	1	24. บ่	ไม่	1
5. พาย	ช่อ	1	25. ป้อบ	บัน	1
6. อีนาย	สรรพนามใช้กับคนแก่	1	26. คำชา	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง	1
7. กั้มกั้	ตุ๊กแก	2	27. เอ็ดพีเรือ	ทำอะไร	1
8. ฮ้อง	ร้อง	1	28. เดือนสิบสี่	เดือนมกราคม	1
9. คิงโคน	กึ่งกำ	1	29. ฮัก	หัก	1
10. ป่อง	เป็น	1	30. คิงเคอ	ตะไคร้	1
11. ก้านก่อง	กิ่งไม้โน้มลง	1	31. เข่า	ข้าว	1
12. เตื้อ	ไค้	1	32. เต่า	แก่	1
13. เสือ	ไล่	2	33. หินบั้งกลาง	ลูกกระดิ่ง	1
14. ก้า	ตะกร้า	1	34. คะยิบกะเขือ	เดินเขย่ง	1
15. ซ้อย	ฉัน	1	35. ฟัก	ลับ	1
16. แดก	กิน	1	36. เบื้อง	ทาง	1
17. เกิง	ภาชนะคล้ายตะกร้า	1	37. แอวกี้ว	เอวเล็ก	1
18. เทียว	ไป	4	38. ลอดงอด	คอด	1
19. เฮาะ	รัง	1			
20. นกเงาะ	นกกระจอก	1		รวม	43

3. เพลงหลับเกิดหนา

คำกล่าว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำกล่าว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. ให้	ร้องให้	1	14. ทำซ้อง	รำร้อง	1
2. จัง	จะ	2	15. ไก่	ไกล	1
3. นำ	ด้วย	2	16. เชื่อน	เรื่อน	2
4. เนื้อ	นะ	6	17. เชื้อ	ให้	3
5. ไช่	ไร่	1	18. เฮา	เรา	1
6. เห็น	เขา	3	19. อยู่	เปล	1
7. จิ	จะ	2	20. จำใจ	ที่ทำจาก	1
8. มาหา	มาให้	1	21. ฝ้าย	ฝ้าย	1
9. เจ้า	คุณ/เธอ/หนู	9	22. บ่	ไม่	1
10. มาต้อน	มาฝาก	2	23. ฮาย	ว่ากล่าวด้วยความโกรธ	1
11. ขม	ขวด	1	24. แต่	เฉพาะ	2
12. ไป	ไป	1	25. ชี้ค่าน	ชี้เกี้ยว	1
13. หน้า	นะ	1		รวม	48

4. เพลงไอ้หนอชิวัด

คำกล่าว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำกล่าว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. คิดฮอด	คิดถึง	1	7. ทุกข์บาตรสูง	ทุกข์น้อย	1
2. เจ้า	คุณ	11	8. ช้ำ	ทาง	2
3. บ่	ไม่	16	9. บ่อน	ที่	2
4. จิ	จะ	11	10. ฮ้อย	ร้อย	1
5. ซ้อง	ติด	1	11. นำ	ด้วย	3
6. ทุกข์บาตรหาบ	ทุกข์หนัก	1	12. ขึ้น	ครั้น	6

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
13. ทาด	บ้าน	1	39. ซาย	น่าเกลียด	1
14. ข่าน	กลัว	1	40. ผู้	คน	1
15. เฝิ่น	เขา	11	41. ปากน้ำ	พูดด้วย	1
16. ซ่า	นิินทา	3	42. ไม้	ไม้	1
17. วั้ว	วั้ว	1	43. เบิ่ง	ดู/แลดู	1
18. ข้อย	ฉัน	12	44. คาย	เปล่า	1
19. กำ	ห้าม	1	45. พาด่วน	พาไป	1
20. เอื้อ	ให้	3	46. ลี้ม	ลาม	1
21. จิ้น	จิ้ม	1	47. ไหม่	ไหม้	1
22. แจ้ว	น้ำจิ้ม	1	48. ฮ้อน	ร้อน	1
23. ตาง	ต่าง	1	59. ต่าว	กลับ	3
24. คม	หอม	1	50. ซะเทิ่นเหน่อ	เสียเกิด	4
25. ม็ก	รัก	1	51. ฝ้าย	ฝ้าย	1
26. เชื่อน	เรื่อน	3	52. ว่าว	พูด/คุย	1
27. หลาย	มาก	1	53. บ่าว	ชายหนุ่ม	2
28. ความฮู้	ความรู้	1	54. กิ่น	กิน	6
29. ฮุ่งเฮือง	รุ่งเรือง	1	55. โด	ตัว	2
30. เคื่อง	โกรธ	1	56. ปลาซี้ก้าง	ปลาตัวเล็ก ๆ	1
31. สู้	ให้	3	57. ขาง	ที่	1
32. แท้	จริง	3	58. วันหนี่	วันนี้	1
33. คราว	วัย	1	59. มินตา	ลืมตา	1
34. เนา	ด้วยกัน	1	60. ฮ้องให้	ร้องให้	2
35. เก้าเกี้ยง	หมดจด	1	61. เฮา	เรา	3
36. สาย	ซ้ำ	2	62. เข้า	ข้าว	3
37. บ่าย	สายมาก	1	63. จั้ง	จึง	2
38. ฮูปฮ้าง	รูปร่าง	1	64. ป่านหนี่	ป่านนี้	1

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
65. เหนอ	หนา	1	71. เหลือบตา	ลืมตา	1
66. บะฮุ้ง	สัตว์คล้ายกาแต่โตกว่า	1	72. ไป	ไป	1
67. ต้า	ตา	1	73. ให้	ร้องให้	1
68. บะกา	กา	1	74. เขา	ไม่หยุด/ตลอด	1
79. ไล่	ไล่	1	75. อ่อน	น้อย	1
70. ท่า	รอ	1	76. เหมอด	หมด	1
				รวม	171

5. เพลงนอนเกิดเจ้า

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. ให้	ร้องให้	2	6. จี	จะ	2
2. เจ้า	คุณ	3	7. มาหา	มาให้	1
3. ไซ	ไร่	1	8. มาต้อน	มาฝาก	1
4. เนื่อ	นะ	2	9. ขม	ขวด	1
5. เพื่อน	เขา	2		รวม	15

6. เพลงของข้าไคร่อย่าตะ

คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง	คำลาว	คำแปล	จำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง
1. กีบแกง	ดวงจันทร์	1	4. เสื่อ	ไล่	1
2. จักโต	กีดัว	1	5. หยุบ	ตะครุบ	1
3. โต	ดัว	4		รวม	8

จำนวนเพลงกล่อมเด็กที่ใช้ร้องกันในหมู่บ้านวัดกุฎีทองมี 56 เพลง แยกตามความแตกต่างระหว่างคำลาวกับคำไทยดังนี้

เพลงลาวมี 8 เพลง (เพลงใดก็ตามที่มีคำลาวปน ในเพลงที่ 1-8)

เพลงไทยมี 48 เพลง (เพลงที่มีคำไทยล้วนๆ ในเพลงที่ 9-56)

เหตุผลที่แบ่งเพลงกล่อมเด็กออกเป็นเพลงไทยและเพลงลาว โดยแยกตามคำลาวคำไทยดังกล่าวนี้ก็เพื่อจะนำไปสู่การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์โดยผู้เขียนเชื่อว่า

1. เราสามารถวิเคราะห์ได้ภายในเพลงลาวซึ่งมีคำไทยปนในอัตราส่วนที่ต่างกันอย่างอันสามารถสะท้อนความแตกต่างของโลกทัศน์ที่เปลี่ยนไปได้ด้วย
2. ในเพลงกล่อมเด็กไทยที่ไม่มีคำลาวปนอยู่นั้น ผู้เขียนตั้งข้อสมมติฐานว่าเป็นบทเพลงที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ลาวพวนได้รับการผสมผสานโลกทัศน์ที่เป็นไทยมากขึ้นจนถึงระดับที่ไม่มีคำลาวปนในการร้อง

จากการศึกษาพบว่าความหมายของคำต่าง ๆ ที่อยู่ในเพลงส่วนใหญ่มีความหมายสอดคล้องและเป็นไปในเรื่องเดียวกันกับแนวของเพลงมีบางคำเท่านั้นที่เป็นคำเสริม คำต่างๆ ที่มีความหมายสอดคล้องกันนั้นบางที่มีรูปคำที่ต่างกันแต่ความหมาย หรือความรู้สึกในคำไม่แตกต่างกันแต่อย่างใดเมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ศึกษาจึงได้พบว่าในแต่ละเพลงกล่าวถึงเรื่องใดเป็นส่วนใหญ่ และคำหลักที่สื่อความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เป็นคำลาวหรือคำไทย ปรากฏว่าในเพลงลาวที่ 1 ถึง 5 คำลาวเป็นคำหลักที่สื่อเรื่องราวและความหมายของเพลง ส่วนเพลงลาวที่ 6 ถึง 8 คำไทยเป็นคำหลักที่สื่อเรื่องราวและความหมายของเพลง โดยดูได้จากในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวเพลงและคำในเพลงลาว

เพลงที่	ชื่อเพลง	แนวเพลง	คำหลักที่สื่อ	
			คำลาว	คำไทย
1	รักที่รอคอย	ความรักและ ความปรารถนา	<p>เห็นจิ้งจอกน้อยจิ้งจอกได้กินปลาจำอ่วมด้วย เห็นจิ้งจอกน้อยจิ้งจอกได้กินกล้วยช่วยมหรืกินปลีส่วมกาบเจ้าน้อย จิ้งจอกได้อาบน้ำช่วยมหรืนอนเนาช่วยมหรืห้อง คิดมักเจ้ามาตั้งแต่คนดิน มักตั้งแต่พระยาพหลเกิดสงครามคราวนั้น มักตั้งแต่เมืองพรหมบ่ทันตั้ง มักตั้งแต่พ่อแม่เจ้าจากเข้ารวมกัน เห็นจิ้งจอกน้อยจิ้งจอกได้เจ้ามา</p>	<p>อยากได้ คู่เทียมสอง</p>
2	แผ่นดินของเรา	ธรรมชาติ	<p>กับแก๊ คิงโคน นกเงาะ นกสีง คำชา คิงเคอ ก้านก่อง ดอกทอง ดอกจาน ดอกเดื่อ พื้วะ พาย</p>	<p>ไก่ นกยูง ควาย มะเขือ ดอกงิ้ว แสงแดด</p>
3	หลับเถิดหนา	ความรัก (ยาย-หลาน / แม่-ลูก)	<p>มาหา มาต้อน เชื้อ บ่ได้ชาย</p>	<p>คิดถึง</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เพลงที่	ชื่อเพลง	แนวเพลง	คำหลักที่สื่อ	
			คำลาว	คำไทย
4	ไอ้หนอชีวิต	ความทุกข์	คิดชอคกินเข้าบ่เป็นคำ ทุกข์บาดรหาบ ทุกข์บาดรสูง ทุกข์ทะเล็กทะน้อย บ้านเฟิ่นซ่า ข้อจิดากเปลือกไม้เฮอะจิ้นแจ้วตางปลา ฮ้องไห้ นอนให้อยู่บ่เซา	ลำบาก ทุกข์
5	นอนเถิดเจ้า	ความรัก (ชาย-หลาน)	มาหา มาค้อน นอนดีเน้อ	-
6	ของข้าใคร อย่าแตะ	ความขัดแย้ง	-	ตามไล่ฆ่า ตาหล้าไล่ฟัน ตาจันไล่ครูป
7	ดวงใจพ่อ	ความรัก (พ่อ-ลูก)	มาบ่ตีเต็มคอ อีพ่อข้อยฮ้อย	ฮ้อยเต็มสวน อีพ่อคอยปลุก ลูกฮ้องไห้ อีพ่อคอยไกว ไฟข้อยมอด อีพ่อคอยเป่า
8	คนเลี้ยงควาย	ความสูญเสีย	-	ควายถูเสียบเมียกุด่า

จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าเพลงลาว เพลงที่ 1 ถึงเพลงที่ 5 ที่มีคำลาวในอัตราส่วนมากนั้น มีคำลาวเป็นคำหลักที่สื่อความหมายเรื่องราวในเพลง แต่ต่อมาเมื่อลาวพวนอยู่กับคนไทยนานขึ้นมีการผสมผสานสิ่งต่างๆ รวมทั้งภาษาด้วย จึงเป็นเหตุให้เพลงลาว เพลงที่ 6 ถึงเพลงที่ 8 มีคำไทยปนอยู่ในอัตราส่วนค่อนข้างมากและคำไทยก็กลายเป็นคำหลักที่สื่อความหมายเรื่องราวในเพลงไปในที่สุด แต่อย่างไรก็ตามความคิดเดิมของลาวพวนก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงไป แม้ว่ารูปคำจะเปลี่ยนไปเป็นคำไทยแล้วก็ตาม แต่ความหมายของคำยังคงเดิม เช่น ในเพลงลาวใช้คำว่า "เฮือน" หรือ "หาด" เมื่อกลายมาเป็นเพลงไทยใช้คำว่า "บ้าน" หรือในเพลงลาวใช้คำว่า "คิดชอค"

เมื่อกลายเป็นเพลงไทยใช้คำว่า "คิดถึง" เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงรูปคำต่างๆ เหล่านี้ค่อยเป็นค่อยไป จนในที่สุดกลายเป็นเพลงที่มีคำไทยล้วน ดังจะแจกแจงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การใช้คำลาวและคำไทยในบริบทของเพลงกล่อมเด็ก

ตารางที่ 3 เป็นการวิเคราะห์การใช้คำลาวและคำไทยในเพลงกล่อมเด็ก ว่าคนลาวพวนมักใช้คำลาวสื่อในเรื่องใด หรือใช้คำไทยสื่อในเรื่องใด โดยในตารางนี้จะเสนอเรื่องที่ใช้คำลาวมากที่สุดจนถึงเรื่องที่ใช้คำลาวน้อยที่สุดตามลำดับ อีกทั้งแสดงการลดและเพิ่มของเรื่องราวต่าง ๆ ในเพลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ในเพลง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกทัศน์จากอดีตถึงปัจจุบันได้ โดยที่เมื่อลาวพวนใช้คำลาวเป็นคำหลักที่สื่อก็แสดงว่าเขาต้องการที่จะแสดงโลกทัศน์เก่าของเขา แต่ถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่ลาวพวนใช้คำไทยเป็นคำหลักที่สื่อก็แสดงว่าคำไทยคำนั้นมีความหมายไม่ต่างกับความคิดของเขาที่เป็นลาวแต่คำไทยคำที่เขาเลือกมาสื่อมันอาจจะแสดงความหมายหรือความรู้สึกได้ชัดเจนกว่าคำของลาวหรือไม่ก็เป็นความรู้สึกหรือปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยซึ่งไม่มีในบ้านเมืองลาว เขาจึงได้เลือกใช้คำไทยมาสื่อ การที่จะทราบว่าโลกทัศน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นโลกทัศน์ใหม่หรือโลกทัศน์เดิมของลาวนั้นดูได้จาก

1. เมื่อคนลาวกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยใช้คำลาวและคำไทยเป็นคำสื่อ แต่ทั้งคำลาวและคำไทยนี้มีรูปคำต่างกัน ในขณะที่มีความหมายเหมือนกันก็แสดงว่าความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องนี้มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เหตุที่เปลี่ยนจากคำลาวมาเป็นคำไทยในขณะที่ความหมายคงเดิมก็เพราะว่าคนลาวกับคนไทยมีการติดต่อกันมากขึ้น อีกทั้งคำไทยที่เขาเลือกมาสื่อมันมีความหมายสอดคล้องกับความคิดหรือความรู้สึกเดิมของเขา เขาจึงได้นำคำไทยมาใช้ ดังนั้นความคิดหรือความรู้สึกเดิมของคนลาวจึงได้ปรากฏในคำไทยด้วยเหตุนี้

2. เมื่อคนลาวกล่าวถึงเรื่องหนึ่ง ๆ ด้วยคำไทยและเรื่องที่กำลังกล่าวนี้ไม่มีกรกล่าวด้วยคำลาวมาก่อน แสดงว่าความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ ไม่มีในประเศลาวแต่มีในประเทศไทย สิ่งนี้จึงเป็นความคิดหรือความรู้สึกใหม่ของคนลาวที่อยู่ในประเทศไทย เมื่อสิ่งนี้เป็นสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นกับคนลาวเขาจึงได้ใช้คำไทยเป็นคำที่สื่อ เช่นเดียวกับคนไทย

ตารางที่ 3 การใช้คำลาวและคำไทยในบริบทของเพลงกล่อมเด็ก

บริบท เพลงที่	1. ความรัก	2. คำที่แสดง สนทน	3. คำปฏิเสธ	4. คำอนุญาต	5. ความน้อย เนื้อคำใจ	6. คำอุทาน เสริมบท	7. สรรพนาม บุรุษที่ 1	8. ลักษณะวาจา
1	มัก (4)	เห็นจริงได้? (4) ชื่อจริงได้? (1)	บ่ (4)	-	-	เดอ (1) เนา (1) บ้า (1) นึ (1) เอ๋ย (1) น้อ (1) ละหน่อ (1) ไอ้หน่อ (1)	ข้อย (5)	ว่าว (1) หม่าน (1) รม (1) เล่นว่าไอ้อัย (1) จาดเข้า (1)
2	-	เอ็ดที เรอ (1)	บ่ (1)	-	-	ไอ้นโหล่นซา (1) กิติ (2)	ข้อย (1)	ข้อง (1) บ้อย (1) คำ (1)
3	-	-	บ่ (1)	เขือ (3)	-	บ้า (2) เนื้อ (6) เฮย (5) เจ้าหน่อ (1) หน้า (1)	เฮา (1)	ฮาย (1)
4	มัก (1) คิตฮอด (1)	ไปน่าน้องบ่? (1)	บ่ (16) ก้า (1)	เขือ (3)	- ลุกข้อยได้กิน แค่ปลายขี้ก้าง ข้างข้าวพื้น ให้ทาน - บ่มีผู้อยาก ปากน้า - เห็นเจอบิน อยู่ฟ้าเลย แหงนหน้า เบ็งค้าย	ไอ้หน่อ (1) บ้า (3) เนา (1)/น้อ (1) ค้ายหน่อ (1) วันหน้า (1) คอกหน่อ (1) เดินหน่อ (1) เกอะ หน่อ (3) ชะ เทินหน่อ	ข้อย (12) เฮา (3)	ข้า (3) ปากน้า (1) ว่าว (1)
5	-	-	-	-	-	เนื้อ (2) เฮย (2)	-	-
6	-	จักไต? (1)	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	เออะ (3)	ข้อย (1)	-
8	-	เห็นควายก บ่? (1)	บ่ (2)	-	-	ยอนแยน (2) ไอ้นโหล่นโหน (1) ไอ้นโหล่นโหน (1)	กู (1)	
รวม	6	9	25	6	3	54	24	14

หมายเหตุ

- คำลาว - คำที่ขีดเส้นใต้
- คำไทย - คำที่ไม่ขีดเส้นใต้
- ตัวเลข - ความถี่ของการใช้คำ

พ.ล.ง.ท.	9. คำที่กล่าวถึงผู้อื่น	10. ความทุกข์	11. ความเชื่อเพื่อเชื่อมั่น	12. คาบอเวลา	13. ของใช้ในวิถีประจำวัน	14. คำกล่าวถึงญาติ	15. คำที่กล่าวถึงการรับประ	16. คำที่แสดงความรู้สึก	17. อาหาร	18. การทำมาหากิน
	อู่ (1) ห้อย (1) อ้าย (3) บ่าว (1) เจ้า (12)	-	ส (1) ฮ้อม (6)	คนดี (1) จำ (1) แต่ (4) ครวญ (1)	อ้า (1) อ้อ (1)	-	กั้น (5) เป็น (1) กิน (1)	มัก (4) คิด (1) จาดเข้า (1) ฮ้อม (1) คใจ (1) เคือง (1) ความสุข (1)	เข้า (2) ปลา (1) กล้วย (1) ปลี (1)	-
2	อีนาย (1) เขา (1)	-	ให้ (1)	เดือนสิบสี่ (1) เดือนสิบสอง (1)	ก้า (1) เก็ง (1)	-	นดก (1) กิน (1)	-	เข้า (1) คำชา (1) คิงเคอ (1) โก๋ (1) มะเขือ (1) มะข่า (1)	ทอดนท (1)
3	เห็น (3) เจ้า (9) เขา (2)	ให้ (1)	มาหา (1) มาค้ม (2) เฮ้อ (3) ให้ (1)	-	ขม (1) กู่ (1) เปล (2)	เฮื่อน (2) บ้าน (1)	-	ฮาย (1) ให้ (1) คิดถึง (1)	โซ่ (1) มัน (1) เม (1)	โซ่ (1) นา (1) सान (1)
4	เห็น (11) เจ้า (11) ขี้ข่า (2) เขา (1)	ให้ (1) ฮ้องให้ (2) คำมาท (1)	เฮ้อ (3) ส (3) เขา (1) แบ่ง (1) มาฝาก (1) ให้ (3)	ข้น (6)/เขา (1) ภายหลัง (2) วันหนึ่ง (1) ปานหนึ่ง (1) วันหน้า (1) สาย (2) บ้าย (1)	-	ทาด (1) เฮื่อน (3) บ้าน (3) ดิน (1)	กั้น (6) กิน (2) ป้อน (1) ดิน (1)	คิดฮอด (1) บ้าน (1) ฮ้องให้ (2) เคือง (1) ให้ (1)/คน (1) ทุกซ์ (3) เสียตาย (6) สงสาร (1) เล่นท (1)	เข้า (3) แจ้ว (1) ปลา (3)	-
5	เห็น (2) เจ้า (3)	ให้ (2)	มาหา (1) มาค้ม (1) ให้ (1)	- -	ขม (1)	-	-	ให้ (2)	โซ่โก๋ (1) โซ่กา (1) เม (1)	โซ่ (1) นา (1)
6	คาอิม (1) คาหล่า (1) คาจัน (1)	-	-	-	ถ้วย (1)	-	กิน (2)	-	-	-
7	ทอ (4)	ให้ (1)	ส (1)	-	-	-	กิน (1)	ฮ้องให้ (1)	ฮ้อย (1) เต่า (1)	ทอดนท (1) ทำสวน (ฮ้อย) (1)
8	เมียง (1)	เสีย (1)	-	-	-	-	กิน (1) เคี้ยว (2)	สุขเสียบ (1)	โต๊ะ (1) แดง (1)	เอียงลิคว (1)
รวม	72	9	31	24	10	11	24	33	28	9

9. ตระกูลชาติ	20. ทรัพย์สิน	21. ความเชื่อ	22. คำที่กล่าวถึงเครือญาติ	23. ชื่อสถานที่	24. คำห้าม (อย่า)	25. การทำอาหาร	26. คำที่ใช้ในการทำกิจวัตร	27. ขนชั้นทางสังคม	28. ประเพณี
จลา (1) ลา้วย (1) จล (1)	เงิน (1)	นาศ (1) พระเจดีย์ (1) พระนาง (1)	อึ่(1)/อ้าย (3) พี่อ้าย(1) น้อง (2) พ่อ (1) แม่ (1)	เมืองหลวง (2)	-	-	อาบน้ำ (1) นอบ (1) ล้าง(จาง) (1)	พระเจ้า(1)	-
ก๊วยแก๊ (1) คิงโคน(1) แกจเว(1) คำชยา(1) คิงเคอ(1) โก๋(1) มะเชือ(1) แกยง(2) ควาย(2) แสงแดด(2) ดอกทอง(1) ดอกจิว(1) ดอกจาง(1) ดอกเต้อ(1)	-	-	ย่า (3) แม่ (1) ตา (3)	เวียงจันทน์ (1)	-	-	-	-	-
โซ (1) มัน (1) ตบต(3) ฟ้าร้อง(1) ผาย (1)	-	-	แม่ (15) พี่ (1) น้อง (1)	-	อย่า (2)	-	นอบ (11) โกว(เปอ) (3)	-	-
จิว (1) ผาย (1) บะฮั้ง (1) บะกา (1) ไม้(1) เชือ (3) ปลา(3) ควาย(1) ดอกไม้(2)	โฉมตนา (1) เงินแสน (2) เงินล้าน (1)	เมืองแมน(1) เทวดา (1) สาธู (1)	น้อง (1) แม่ (8) พ่อ (3) ม้า (1) ลูก (8)	เมืองหลวง (1)	อย่า (2)	เตา (1)	นอบ (7)	นายคน (1) อาจารย์ (2)	แต่งงาน (1)
โซโก๋ (1) โซกกา (1)	-	-	แม่ (3) พี่ (1) น้อง (1)	-	อย่า (2)	-	นอบ (2)	-	-
ก๊วยแกง(1) หมา (2)	-	-	ลูก (2) ตา (3)	-	-	จี้ (1) ปิ้ง (1)	-	-	-
อือฮ (1) เต่า (1)	-	-	พ่อ (4) ลูก (1)	เมืองอินทร์บุรี (1)	-	หมก (1)	โกว(เปอ) (1)	-	-
จิว(1) ไม้ (1) แดง(1) ป่าตอง(1) หมา(2) ควาย(3)ปลา (1) พญา(1) นกแก้วขาว (2)	-	-	เมีย (1)	-	-	-	-	-	-

ที่	29. สิ่งเสียด	30. ความขัดแย้ง	31. ความสุข	32. การเปรียบเทียบ				
	-	-	จิตใจ (1) ความสุข(1)					
	-	-	-					
	เหล่า (1)	-	-					
	-	-	ถอดคอคม แก้ม (1)	ไม้ร่างาม ชวานพธัคปีบ (1) เห็นเฮก บินอยู่ฟ้า(1) เจ้าคอกไม้ ไผดโ มขาน (1)				
	เหล่า (1)	-	-					
	-	โลษา (1) โลสีน (1) โลตะคอบ(1)	-					
	-	-	-					
	หมาก (2)	คำ (1)	-					
	4	4	3	3				

คูตารางที่ 3 (หน้า 123-126) พบว่าในเพลงที่มีคำลาวมากก็สามารถที่จะสะท้อนถึงความคิดและความรู้สึกนั้น ๆ ได้ชัดเจนด้วยคำลาว ในทางตรงกันข้ามกับเพลงที่มีคำลาวน้อยจะเห็นว่าความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ของเพลงนั้นสะท้อนออกมาด้วยคำไทย ทั้งนี้ความคิดหรือความรู้สึกดังกล่าวก็ยังคงเป็นลาวอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนรูปคำเท่านั้นเอง ในเพลงนั้นก็ยังมีพื้นฐานความคิดของลาวอยู่ เพียงแต่ว่าตัวแทนความคิดออกมาเป็นภาษาไทยแต่ความคิดเดิมก็ยังเป็นลาวที่เป็น เช่นนี้เพราะความคิดเดิมที่เป็นลาวอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทยไม่ได้ อาจเป็นเพราะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของไทยกับลาวนั้นแตกต่างกัน จึงต้องใช้คำไทยอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของคนลาว หรือใช้คำไทยมาเป็นตัวแทนความคิดของคนลาว เนื่องจากไม่มีคำของลาวที่แสดงความคิด ความรู้สึก หรืออารมณ์นั้น ๆ ได้ดีกว่าคำของไทย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้จัดประเภทของคำไทยและคำลาวในแต่ละเพลงให้อยู่ในประเภทเดียวกัน (คูตารางที่ 3) เพื่อดูว่าในเพลงที่ 1 ถึง 8 ซึ่งเป็นเพลงที่มีคำลาวปนกับคำไทยนั้น ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงมาเป็นเพลงไทยซึ่งเป็นคำไทยทั้งหมดได้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะใด สาเหตุที่ต้องจัดคำต่าง ๆ ทั้งคำไทยและคำลาวให้เป็นประเภทใหญ่ ๆ เดียวกันมีเหตุผลดังนี้ :

1. คำบางคำมีรูปคำต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน เช่นคำว่า "หาด" หรือ "เฮือน" ในคำลาว ก็จะหมายถึง "บ้าน" ในคำไทยนั่นเอง เพราะฉะนั้นคำทั้ง 3 คำนี้จึงมีความหมายไม่ต่างกันคือแปลว่าที่อยู่อาศัย จึงได้จัดคำทั้ง 3 คำนี้ให้อยู่ในประเภทเดียวกัน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลง
2. เพื่อจะได้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างเพลงที่มีอัตราส่วนของคำลาวมากที่สุดกับเพลงที่มีอัตราส่วนของคำลาวน้อยที่สุดนั้นว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปคำหรือความหมาย เช่นในเพลงที่มีอัตราส่วนของคำลาวมากใช้คำว่า "ซ้อย" ซึ่งเป็นภาษาลาวแทนตนเอง ในขณะที่เพลงที่มีอัตราส่วนของคำลาวน้อยใช้คำว่า "กู" ซึ่งเป็นภาษาไทยแทนตนเอง ที่เป็นเช่นนี้แสดงว่าความคิดหรือความรู้สึกของคนลาวที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทยไม่เปลี่ยนแปลงเพราะยังมีการใช้คำแทนตนเองอยู่เหมือนเดิม หากแต่ได้รับการผสมผสานกับคนไทยมากขึ้นจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ภาษาคือจากเดิมที่เคยใช้ภาษาลาวในหมู่ของคนก็เป็นที่เข้าใจกัน แต่เมื่อต้องติดต่อหรือต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทย ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมากขึ้น จึงทำให้คนลาวมองเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาลาวเพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่เข้าใจกันโดยทั่วไป และเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของคนทั้งประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลที่ทำให้คนลาวเปลี่ยนมาใช้ภาษาไทยในบางเรื่องที่เห็นว่ามีความจำเป็นกับตน แต่ความคิดพื้นฐานก็ยังคงเป็นลาวอยู่เช่นเดิม

3. เพื่อให้ทราบว่าความคิดหรือความรู้สึกในแต่ละเรื่องนั้นใช้คำไทยหรือคำลาวเป็นคำหลักที่จะสื่อ เช่น เมื่อพูดถึงเรื่องความรักคนลาวก็เลือกที่จะใช้คำลาวเป็นคำหลักในการสื่อ หรือเมื่อจะพูดถึงเรื่องความสุขคนลาวก็เลือกที่จะใช้คำไทยเป็นหลักในการสื่อ เป็นต้น (ดูตารางที่ 4 และตารางที่ 6)

ทั้ง 3 ข้อที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นนั้นก็คือเหตุผลที่ได้จัดประเภทของคำ นอกจากนี้ผู้ศึกษา ยังได้แสดงความถี่ของการใช้คำแต่ละคำในแต่ละเรื่องทั้งคำลาวและคำไทยไว้ในตารางที่ 4 และ ตารางที่ 6 อีกทั้งคิดคำหลักที่สื่อเป็นเปอร์เซ็นต์เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่นำความถี่ของคำในแต่ละเรื่องของในแต่ละเพลงมาประกอบการวิเคราะห์ด้วยนั้นก็เพื่อความแน่นอน ในการที่จะทราบว่าคำ ๆ นั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไรก่อนที่จะมาถึงเพลงไทย เพราะบางครั้งในเพลงหนึ่ง ๆ มักกล่าวคำ ๆ เดิมซ้ำกัน ถ้าไม่พิจารณาความถี่ที่ปรากฏในเพลง ประกอบด้วยแล้วนั้นอาจทำให้หลงคิดว่าคำ ๆ นั้นมีการกล่าวเพียงครั้งเดียวตลอดเพลงซึ่งความคิดเช่นนี้จะทำให้เกิดความผิดพลาดในการวิเคราะห์ได้ การพิจารณาความถี่ก็เพราะเมื่อลาวพวนคิดถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเขาจึงนำเรื่องนั้น ๆ มากกล่าวมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้รวมเอาความถี่ในเพลงมาพิจารณาควบคู่กันไป เช่น คำว่า "เพื่อน" ซึ่งแปลว่า "เขา" ในเพลงไอ้หนอนชีวิต นั้นมีการกล่าวซ้ำถึง 11 ครั้งภายในบทเพลง ในขณะที่คำเดียวกันนี้มีการกล่าวเพียง 2 ครั้ง ในเพลงนอนเถิดเจ้า เป็นต้น

บริบทที่คำลาวและคำไทยเป็นคำหลักในการสื่อความคิด มี 32 บริบท ดังนี้

1. ความรัก	13. ของใช้ในชีวิตประจำวัน
2. คำที่แสดงสนทนา	14. คำกล่าวถึงบ้าน
3. คำปฏิเสธ	15. คำที่กล่าวถึงการรับประทาน
4. คำอนุญาต	16. คำที่แสดงความรู้สึก
5. ความน้อยเนื้อต่ำใจ	17. อาหาร
6. คำอุทานเสริมบท	18. การทำมาหากิน
7. สรรพนามบุรุษที่ 1	19. ธรรมชาติ
8. ลักษณะวาจา	20. ทรัพย์สิน
9. คำที่กล่าวถึงผู้อื่น	21. ความเชื่อ
10. ความทุกข์	22. คำที่กล่าวถึงเครือญาติ
11. ความเชื่อเพื่อผู้อื่น	23. การอ้างสถานที่
12. คำบอกเวลา	24. การขอร้องหรือขอรื้อห้าม

25. การทำอาหาร	29. สิ่งเสพติด
26. กิจวัตร	30. ความขัดแย้ง
27. ชนชั้น	31. ความสุข
28. ประเพณี	32. การเปรียบเทียบ

โดยเรื่องที่ 1-16 เป็นเรื่องที่ใช้คำลาวเป็นคำหลักในการสื่อความคิด ส่วนเรื่องที่ 17-32 เป็นเรื่องที่ใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อความคิด

ตารางที่ 4 อัตรส่วนของคำลาวที่เป็นหลักในการสื่อความคิด

บริบท	จำนวนเพลง ที่กล่าวถึง	ความถี่ที่กล่าวถึง (คำ)		รวม	% ของ คำลาวที่สื่อ
		คำลาว	คำไทย		
1. ความรัก	2	7	-	7	100%
2. คำที่แสดงเสน่ห์	5	6	-	6	100%
3. คำปฏิเสธ	5	25	-	25	100%
4. คำอนุญาต	2	4	-	4	100%
5. ความน้อยเนื้อต่ำใจ	1	3	-	3	100%
6. คำอุทานเสริมบท	7	58	2	60	96.6%
7. สรรพนามบุรุษที่ 1	6	23	1	24	95.8%
8. ลักษณะวาจา	4	13	1	14	92.8%
9. คำที่กล่าวถึงผู้อื่น	8	58	12	70	82.8%
10. ความทุกข์	5	7	2	9	77.7%
11. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	6	22	8	30	73.3%
12. คำบอกเวลา	3	15	8	23	65.2%
13. ของใช้ในชีวิตประจำวัน	5	6	4	10	60%
14. คำกล่าวถึงบ้าน	2	6	5	11	54.5%
15. คำที่กล่าวถึงการรับประทาน	6	13	11	24	54.1%
16. คำที่แสดงความรู้สึก	6	18	17	35	51.4%

ดูตารางที่ 4 ที่กล่าวถึงคำลาวที่เป็นคำหลักในการสื่อความคิด เราลองมาพิจารณากันถึงรายละเอียดคนในแต่ละเรื่องว่าคนลาวเมื่อเขาจะเอาคำของเขามาพูด เขาเอามาในเรื่องใด ดังดูจากอัตราส่วนที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากเรื่องที่มีคำลาวมากที่สุดไปจนถึงเรื่องที่มีคำลาวน้อยที่สุด

ตารางที่ 5 การใช้คำลาวเป็นหลักในการสื่อ

บริบท	จำนวนเพลงที่กล่าวถึง	ความถี่ที่กล่าวถึง		รวม	คำลาวที่สื่อ (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)
		คำลาว	คำไทย		
ความรัก	2	7	-	7	100%
คำที่แสดงเสน่ห์	5	6	-	6	100%
คำปฏิเสธ	5	25	-	25	100%
คำอนุญาต	2	4	-	4	100%
ความน้อยเนื้อต่ำใจ	1	3	-	3	100%

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าเมื่อคนลาวกล่าวถึงความรัก คำที่แสดงเสน่ห์ การปฏิเสธ การอนุญาต และความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ เขาจะนำเอาคำลาวมาใช้ทั้งหมดคนในเพลงกล่อมเด็กที่เป็นเพลงลาว

นอกจากนี้ก็ยังมียังมีเรื่องอีกหลายเรื่องที่ใช้คำลาวเป็นหลักในการสื่อถึงแม้ว่าจะไม่ใช่คำลาวมากกล่าวถึง 100 % ก็ตาม เพราะปรากฏว่ามีคำไทยปนอยู่ด้วยแต่มีอัตราส่วนของคำลาวในปริมาณที่มากกว่า ดังเช่นในเรื่องของคำเสริมบท พบว่ามีคำลาวที่สื่อคิดเป็นร้อยละ 96.6 (ดูตารางที่ 4) ที่เหลือเป็นคำไทย คำเสริมบทที่คนลาวนิยมนำมาใช้นั้นส่วนใหญ่มักใช้ในรูปของการพูดคุย เช่นคำว่า "เน้อ" หรือ "น้อ" หมายถึงเป็นการขำว่าฉันพูดกับเธอนะ เพราะ 2 คำนี้แปลว่า "นะ" ในภาษาไทย และใช้ในความรู้สึกวิงวอน ขอร้องและอ่อนวอน มากเป็นพิเศษ การกระจายคำค่อนข้างมากเพราะมีถึง 7 ใน 8 เพลง (ดูตารางที่ 3)

จากนั้นมีการพูดถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คิดเป็นอัตราส่วนของคำลาวที่สื่อในเรื่องนี้ร้อยละ 95.8 (ดูตารางที่ 4) ในเพลงที่มีคำพูดดังกล่าว 6 เพลง เพลงสุดท้ายรูปคำได้เปลี่ยนเป็นคำไทย แต่ความหมายก็ยังคงเดิม ส่วนเพลงที่ไม่มีคำที่บอกถึงตนเองนั้น เมื่อดูทั้งเพลง (รายชื่อเพลงทั้งหมดอยู่ในภาคผนวก) พบว่า เขาใช้ในกรณีละไว้ในฐานที่เข้าใจจึงไม่มีคำแทนตนเองด้วยเหตุนี้ คนลาวมักใช้คำที่พูดถึงสรรพนามที่ 1 ในกรณีที่ตนอยากแสดงความรู้สึกหรืออยากเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง เช่น "ข้อยนึกคิดมักเจ้ามาตั้งแต่คนดิน" หรือ "โธ้ว่าข้อยก็เสียดายแท้" ที่มีคำแทนตนเองว่าข้อยและได้บรรยายความรู้สึกของตนว่ามีความรู้สึกอย่างไร

นอกจากนี้ในเรื่องของการสื่อโดยใช้คำลาวเป็นหลักก็ยังพบในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการพูด มีการใช้คำลาวถึงร้อยละ 92.8 (ดูตารางที่ 4) จาก 4 ใน 8 เพลง เป็นที่น่าสังเกตว่าในคำที่เกี่ยวกับการพูดนี้มีคำลาวหลายคำที่แสดงถึงการพูด เช่น ใช้คำว่า "ว่าว" ในกรณีพูดคุยกันปกติ ใช้คำว่า "รม" ในกรณีพูดแบบรำลือ ใกล้เคียงกับการใช้คำว่า "ซ่า" ที่หมายถึงการนินทา เป็นต้น ในเพลงหนึ่ง ๆ มักมีการใช้คำที่แสดงการพูดต่างๆ เหล่านี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความหมายและความเหมาะสมในบริบทที่จะพูดถึง เป็นสำคัญ

การใช้คำลาวเป็นหลักในเรื่องความทุกข์มีมากถึงร้อยละ 77.7 (ดูตารางที่ 4) จาก 5 ใน 8 เพลง เพลงสุดท้ายมีการแสดงความทุกข์ในรูปของการสูญเสียด้วยคำไทย ส่วนการแสดงความทุกข์ของลาวเป็นไปในรูปของการเสียใจและร้องไห้เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าความทุกข์ที่แสดงออกด้วยการร้องไห้เริ่มลดน้อยลงจนกระทั่งหมดไปในเพลงสุดท้ายและไม่มีการกล่าวถึงการร้องไห้อีกเลยในเพลงไทย

การอยู่ร่วมกันในสังคมย่อมต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน เช่นเดียวกับคนลาวพวนที่มีความรู้สึกเช่นนี้ด้วย ดังอาศัยการยืนยันจากคำที่แสดงออกมาในเพลงกล่อมเด็ก ปรากฏว่ามีคำที่แสดงความรู้สึกเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ถึงร้อยละ 73.3 (ดูตารางที่ 4) จาก 6 ใน 8 เพลง ในแต่ละเพลงมีการกล่าวถึงคำที่แสดงความรู้สึกนี้หลายคำและในแต่ละคำก็มีการกล่าวซ้ำอีกภายในเพลง สิ่งนี้แสดงถึงความต้องการของคนลาวที่อยากจะย้ำถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่มีต่อกันและกันเป็นอย่างมาก

สิ่งที่เป็นตัวกำหนดถึงอดีต ปัจจุบัน อนาคต ก็เห็นจะไม่พ้นเรื่องของเวลาไปได้ คนลาวอาจเป็นคนที่เห็นความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้มากเพราะเขามีประวัติศาสตร์ในอดีตที่ปวดร้าวและขมขื่น มีการเสียเลือดเนื้อ มีความยากลำบากกันมามาก กว่าจะมาเป็นเช่นทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อคนลาวเขาจะพูดถึงเรื่องของเวลาเขาจึงใช้คำของเขาพูด เช่นคำว่า "คนดิน" ที่แปลว่า นาน หรือ คำว่า "จำ" ที่แปลว่าประจำเป็นต้น จะเห็นได้ว่าการพูดถึงคำบอกเวลาถึงร้อยละ 65.2

(ดูตารางที่ 4) จาก 3 ใน 8 เพลง แต่ในเพลงที่มีคำบอกนั้นมีการใช้คำหลายคำในเพลง ๑ เดียว สิ่งเกตว่าการกระจายของคำในแต่ละเพลงไม่มากแต่ความถี่ในการใช้คำบอกเวลาภายในเพลงมีค่อนข้างสูง

นอกจากนี้ในเรื่องข่าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแม้ว่าจะมีคำไทยปนอยู่บ้าง แต่คำหลักที่ใช้บ่อยเป็นคำลาวมีร้อยละ 60 จาก 5 ใน 8 เพลง (ดูตารางที่ 4) ในช่วงเพลงแรก ๆ นั้นแต่ละเพลงจะกล่าวถึงข่าวของเครื่องใช้ทั้งคำไทยและคำลาว แต่ในการกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้เป็นครั้งสุดท้ายในเพลงที่ 6 (ดูตารางที่ 3) นั้นใช้คำไทยกล่าว แสดงถึงการที่คนลาวกับคนไทยมีความใกล้ชิดหรือมีความสัมพันธ์กันมากขึ้นจึงเป็นเหตุให้คนลาวต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของภาษามากขึ้น

การกล่าวถึงบ้านใช้คำลาวและคำไทยกล่าวถึงพอกัน แต่เมื่อพิจารณาความถี่ประกอบแล้วพบว่าใช้คำลาวกล่าวถึงบ้านมากกว่าคำไทยเล็กน้อยประมาณร้อยละ 54.5 จาก 2 ใน 8 เพลง (จากตารางที่ 4) เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงแรกๆ มีการใช้คำว่า "เฮือน" มากกว่าคำว่า "บ้าน" แต่ครั้งสุดท้ายที่กล่าวถึงที่อยู่อาศัยใช้คำไทยในการกล่าว และหลังจากนั้นพบว่าไม่มีการกล่าวถึงบ้านด้วยคำลาวอีกเลย

ส่วนการกล่าวถึงคำที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานนั้นการกระจายของคำในแต่ละเพลงมีคำไทยมากกว่าคำลาว แต่ความถี่ของคำในแต่ละเพลงคำลาวมีมากกว่าคำไทยคิดเป็นร้อยละ 54.1 จาก 6 ใน 8 เพลง (จากตารางที่ 4) ในเพลงที่ 1 ถึง 4 มีการกล่าวโดยใช้คำลาวและคำไทย ตรงกันข้ามกับเพลงที่ 6 ถึง 8 ใช้คำไทยกล่าวถึงโดยตลอดจนถึงเพลงลาวเพลงสุดท้าย

นอกจากนี้การใช้คำที่แสดงถึงความรู้สึก ซึ่งเป็นหัวข้อเรื่องสุดท้ายในตารางที่ 4 นั้นปรากฏว่ามีคำลาวและคำไทยในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมากโดยมีคำลาวร้อยละ 51.4 จาก 6 ใน 8 เพลง (จากตารางที่ 4) แต่ละเพลงส่วนใหญ่ใช้ทั้งคำลาวและคำไทยเมื่อต้องการแสดงความรู้สึก แต่คำสุดท้ายที่กล่าวถึงการแสดงความรู้สึกในเพลงลาวใช้คำไทยในการกล่าวสรุปตารางที่ 4 การใช้คำลาวเป็นหลักในการสื่อ พบว่า

1. ในเรื่องความรัก คำที่แสดงเสน่ห์ การปฏิเสธ การอนุญาต และความน้อยเนื้อต่ำใจที่กล่าวถึงในเพลงลาวนั้นพบว่าไม่มีการใช้คำไทยในเรื่องเหล่านี้เลยแม้แต่คำเดียวจะใช้คำลาวโดยตลอด นอกจากจะกล่าวถึงในเพลงไทยก็จะใช้คำไทยเหมือนคนไทยโดยทั่วไป

2. ในกรณีที่มีการกล่าวทั้งคำลาวและคำไทยปนกันมาตลอดตั้งแต่เพลงแรกเมื่อมาถึงเพลงสุดท้ายของการกล่าว (ไม่จำเป็นต้องเป็นเพลงสุดท้ายของเพลงลาว) ก่อนที่จะถึงเพลงไทย ส่วนใหญ่มักแสดงเรื่องราวหรือความรู้สึกนั้นๆ ด้วยคำไทย

3. การลดลงของคำลาวในตารางที่ 4 ตั้งแต่เรื่องที่ 1 ถึง 16 อัตรส่วนของ การลดค่อยๆ ลดลงทีละน้อยอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ตารางที่ 6 อัตรส่วนของคำไทยที่เป็นหลักในการสื่อความคิด

บริบท	จำนวนเพลง	ความถี่ที่กล่าวถึง		รวม	% ของ คำไทยที่สื่อ
		ที่กล่าวถึง	คำลาว		
1. อาหาร	7	10	19	29	65.5%
2. การทำมาหากิน	5	2	7	9	77.7%
3. ธรรมชาติ	8	12	47	59	79.6%
4. ทรัพย์สิน	2	1	5	6	83.3%
5. ความเชื่อ	2	1	5	6	83.3%
6. คำที่กล่าวถึงเครือญาติ	8	5	41	46	89.1%
7. การอ้างชื่อสถานที่	4	-	5	5	100%
8. การขอร้องหรือขอร้องห้าม	3	-	3	3	100%
9. การทำอาหาร	3	-	4	4	100%
10. กิจวัตร	5	-	25	25	100%
11. ชนชั้น	2	-	4	4	100%
12. ประเพณี	1	-	1	1	100%
13. สารเสพติด	3	-	4	4	100%
14. ความขัดแย้ง	2	-	4	4	100%
15. ความสุข	2	-	3	3	100%
16. การเปรียบเทียบ	1	-	3	3	100%

จากการศึกษาเพลงกล่อมเด็กของลาวพบว่าเนื้อร้องของเพลงกล่อมเด็กที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ เครือญาติ และการกล่าวถึงผู้อื่นมีคำกระจายทั้ง 8 เพลงสิ่งนี้สะท้อนถึง

ความต่อเนื่องทางความคิดของคนลาวว่าเขามีความผูกพันอยู่กับสิ่งเหล่านี้มาก อาจเป็นเพราะเขาต้องฟังพาดรรรมชาติในการอยู่การกินมาตลอดตั้งแต่ครั้งสมัยเขาอยู่ประเทศลาว เมื่อมาอยู่ประเทศไทย เขาก็ยังคงทำแบบเดิมอีก ความคิดในเรื่องธรรมชาติจึงได้สอดคล้องกับสิ่งที่เขาเคยปฏิบัติแม้ว่ารูปคำที่กล่าวถึงธรรมชาติจะ เปลี่ยนไปเป็นคำไทยมากขึ้นแต่ความคิดในเรื่องเหล่านี้ก็ คงไม่เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด ส่วนในเรื่องเครือญาตินั้นการกระจายคำไม่แตกต่างกันไปจากเรื่องธรรมชาติที่ได้กล่าวไว้ คนลาวเมื่อเขาจากบ้านจากเมืองมา จากญาติพี่น้อง จากสิ่งที่เขาเคยผูกพันมาเมื่อมาอยู่ในประเทศไทยในฐานะชนกลุ่มน้อยเขาย่อมต้องมีความรัก ความสามัคคีกลมเกลียวกันเพื่อกลุ่มน้อยกลุ่มนี้จะ ได้ไม่แตกหรือถูกชนกลุ่มใหญ่กลืนไป หากเขาไม่มีความสามัคคีกันมาจนทุกวันนี้ ลาวพวนก็คงจะไม่มีใครรู้จัก แต่เขามีความผูกพันกันแม้ว่าจะไม่ใช่ญาติกันโดยตรง แต่ทุกคนรักกันเหมือนพี่เหมือนน้อง เพราะฉะนั้นการนับญาติหรือคำที่ใช้เรียกกันว่า พี่ น้อง พี่อ้าย ตา ยาย ฯลฯ จึงเป็นคำที่ติดปากคนพวน ด้วยเหตุนี้คำที่กล่าวถึงเครือญาติจึงมีกล่าวไว้ทุกเพลงที่เป็นเพลงลาว (ดูตารางที่ 3) ส่วนในเรื่องของการพูดถึงผู้อื่นนั้นในเพลงแรก มีการใช้คำลาวกล่าว ส่วนเพลงที่ 6-8 ใช้คำไทยกล่าว เพลงที่ 2 ถึง 5 ใช้คำลาวและคำไทย กล่าวละกัน คำกระจายทั้ง 8 เพลงเช่นเดียวกับ 2 เรื่องแรกที่กล่าวข้างต้น สังเกตว่าคำที่กล่าวถึงผู้อื่นนั้นค่อยๆ เปลี่ยนแปลงจากคำลาวมาสู่คำไทย เช่น จากคำว่า "เฟิ่น" มาเป็นคำว่า "เขา" แต่ความรู้สึกของการพูดถึงคนอื่นก็ยังเป็นในแง่ของความรัก ความปรารถนาดี ความห่วงใย และความรู้สึกที่ดี ๆ ต่อผู้อื่น นอกจากนั้นการใช้คำไทยในการกล่าวถึงผู้อื่นมักใช้ในรูปการเรียกตามความสัมพันธ์ เช่น เมียกู หรือเรียกแบบนับญาติ เช่น ตา ยาย หรือเรียกชื่อคน ๆ นั้น แทนที่จะเรียกว่า "เขา" "เฟิ่น" หรือ "เจ้า" ตามแบบเดิม

เหตุผลความเป็นไปได้โดยดูจากการกระจายของคำในเรื่องธรรมชาติ เครือญาติ และการกล่าวถึงคนอื่น จึงทำให้ผู้ศึกษาพบว่าทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นสิ่งที่คนลาวพวนผูกพันมาตลอด แม้ว่าคำในเรื่องเหล่านี้จะเปลี่ยนเป็นคำไทยบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้ความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องเหล่านี้ของคนลาวเปลี่ยนไปจากเดิมเลย

ในตารางที่ 6 ซึ่งกล่าวถึงคำไทยที่เป็นหลักในการสื่อความคิดของคนลาวพวนนั้นว่า เมื่อคนลาวได้นำคำไทยมาใช้ก็แสดงว่าคำไทยนั้นๆ ได้ตรงกับโลกทัศน์หรือความคิดของลาว แต่ในคำหรือเพลงนั้นๆ ก็ยังคงมีพื้นฐานความคิดของลาวอยู่ในนั้นเพียงแต่ตัวแทนความคิดออกมาเป็นภาษาไทยในเรื่องต่าง ๆ ที่คนลาวได้นำคำไทยมาใช้ถึง 100 % ดูตารางดังนี้

ตารางที่ 7 การใช้คำไทยเป็นหลักในการสื่อ

บริบท	จำนวนเพลงที่กล่าวถึง	ความถี่ที่กล่าวถึง		รวม	คำไทยที่สื่อ (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)
		คำลาว	คำไทย		
การอ้างชื่อสถานที่	4	-	5	5	100%
การขอร้องหรือข้อห้าม	3	-	3	3	100%
การทำอาหาร	3	-	4	4	100%
กิจวัตร	5	-	25	25	100%
ชนชั้น	2	-	4	4	100%
ประเพณี	1	-	1	1	100%
สารเสพติด	3	-	4	4	100%
ความขัดแย้ง	2	-	4	4	100%
ความสุข	2	-	3	3	100%
การเปรียบเทียบ	1	-	3	3	100%

ในเรื่อง การอ้างสถานที่/การขอร้องหรือข้อห้าม การทำอาหาร กิจวัตร ชนชั้น ประเพณี สารเสพติด ความขัดแย้ง ความสุข การเปรียบเทียบ (ดูตารางที่ 7) ที่คนลาวเลือกใช้คำไทยในการสื่อเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการแสดงออกของความรู้สึกได้มีการเลือกใช้คำที่ถนัดแล้วจะโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม อาจเป็นเพราะคำลาวไม่ตรงกับความคิดและความรู้สึกที่ต้องการจะกล่าว เมื่อคนลาวเข้ามาอยู่ในเมืองไทยนานพอ รู้ว่าคำไทยแสดงความรู้สึกของตนได้ดีกว่าคำลาว จึงเลือกใช้คำไทยสิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าสังคมสามารถที่จะกำหนดให้มนุษย์แสดงความรู้สึกนั้นโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ

เมื่อคนลาวใช้คำไทยสื่อก็แสดงว่าสังคมลาวไม่ได้กำหนดให้คิดหรือรู้สึกอย่างนั้นได้เลย ภาษาถึงได้ไม่พอ ภาษาไม่พอที่จะให้แสดงความรู้สึกต่าง ๆ เพราะสังคมไม่ได้กำหนด เมื่อไม่ได้กำหนดก็ไม่สามารถแสดงมโนทัศน์ของปรากฏการณ์ทางความรู้สึกนั้น ๆ ได้ หรือคนลาวอาจมีคำที่ใช้แสดงความรู้สึกนั้น ๆ แต่ไม่ชัดเจนเท่าคำไทยจึงได้ใช้คำไทย

ในความเป็นจริงความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น คนลาวอาจจะมีความคิดหรือความรู้สึกอย่างนั้น ยกตัวอย่าง เช่น ความอามาตมาดร้ายที่กลายเป็นความขัดแย้งเพื่อมุ่งหวังทำลายกัน ดังเช่นในเพลงของข้าไครอ่าแตะ แม้เป็นเพลงลาวแต่คำที่แสดงความรู้สึกอามาตมาดร้ายนั้นใช้คำไทยสื่อทั้งสิ้น คนลาวอาจจะมีความรู้สึกเช่นนี้ แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องแสดงออกมาเป็นภาษา ซึ่งแปลว่าสิ่งนี้ไม่เป็นปรากฏการณ์ที่สังคมยอมรับถ้าจะพูดออกมาเป็นภาษา อาจจะเป็นเรื่องน่าเกลียดไม่น่าพูดถึงก็เลยไม่พูดถึงเรื่องนั้น ๆ ในทางตรงกันข้ามสำหรับสังคมไทยแล้วสิ่งต่างๆ เหล่านี้พูดได้ เป็นเรื่องธรรมดา เป็นปรากฏการณ์ที่ทุกคนจะต้องใช้ในการสื่อสาร ไม่มีภาษาไม่ได้เพราะมีความถี่ในการเกิด สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ ก็ต้องหาคำมาขึ้นขึ้น แต่เหตุที่คนลาวไม่ใช้คำลาวในเรื่องเหล่านี้ก็เพราะมันไม่ค่อยได้เกิดขึ้นบ่อย ๆ การขัดแย้งหรือการคิดอามาตมาดร้ายมันมีในความคิด แต่อาจเป็นเพราะถ้าเมื่อใดที่คิดก็จะเป็นบาป เพราะฉะนั้นอย่าคิดเลยเมื่อไม่คิดคนลาวจึงไม่พูด ภาษาถึงได้ไม่พอที่จะแสดงความคิด ความรู้สึก ในเรื่องนั้นๆ ใช้คำไทยเพราะคำไทยชัดเจนกว่า จึงใช้คำไทยสื่อ คำที่มีความถี่ในการใช้มากเท่าใดก็แสดงว่าเขาคิดมากเท่านั้น ในทางกลับกันสิ่งไหนไม่คิดมากจึงเป็นสิ่งที่ไม่พูดออกมา ดูตารางที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าเรื่องที่ใช้คำไทยล้วนในการสื่อมีทั้งหมด 10 เรื่อง นอกจากนั้นยังมีหลายเรื่องที่ใช้คำลาวและคำไทยคละกัน หากแต่ใช้คำไทยมากกว่า ทั้งจำนวนคำและความถี่ในการใช้คำ (ดูตารางที่ 6) ดังนั้นคำไทยจึงเป็นคำหลักที่สื่อความคิดในเรื่องที่จะกล่าวต่อไปนี้

จากประวัติศาสตร์ของลาวพบว่าได้มีการอพยพหนีภัยจากข้าศึกมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ในประเทศไทย เหตุที่จากถิ่นฐานบ้านเมืองของตนมารวดเร็วเช่นนี้ทำให้ความผูกพันที่มีต่อญาติพี่น้องของตนที่ประเทศลาวยังคงมีอยู่ ดังจะเห็นได้จากมีการกล่าวถึงเครือญาติมากถึงร้อยละ 89.1 และมีการกระจายคำทั้ง 8 เพลง สิ่งนี้แสดงถึงความรู้สึกที่ต่อเนื่อง เพราะถึงแม้จะไม่ใชญาติทางสายโลหิตกันโดยตรงแต่การใช้คำเรียกแทนกันเสมือนมีความเป็นเครือญาติกันทั้งหมด คำที่เรียกขานกันนี้ส่วนมากใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อ สังเกตได้ว่าในเพลงที่มีอัตราคำลาวมากที่สุด (ดูตารางที่ 1) มีการใช้คำลาวปนกับคำไทยเล็กน้อย ส่วนในเพลงหลังจากนั้นใช้คำไทยตลอดมาจนกระทั่งถึงเพลงสุดท้ายของเพลงลาวก็ยังคงกล่าวถึงเครือญาติด้วยคำไทย การเปลี่ยนแปลงของคำนั้นมีการเปลี่ยนรูปคำไปแต่ความหมายยังคงเดิม เช่น ในคำว่า "อ้าย" ที่ปรากฏอยู่ในเพลงแรกนั้นพบว่าปรากฏอยู่ในเพลงเดียว หลังจากนั้นใช้คำว่า "พี่" ซึ่งมีความหมายเหมือนคำว่า "อ้าย" แทนโดยตลอด

นอกจากนี้การกล่าวถึงเรื่องความเชื่อและเรื่องทรัพย์สินใช้คำไทยเป็นหลักในการสื่อ ร้อยละ 83.3 จาก 2 ใน 8 เพลง โดยทั้ง 2 เรื่องนี้ปรากฏว่าพบคำลาวปนกับคำไทยในเพลง

แรกเท่านั้น หลังจากนั้นก็เป็นคำไทยล้วน ในช่วงเพลงลาวเพลงท้ายๆ ไม่พบว่ามีกรกล่าวถึง เรื่องความเชื่อและ เรื่องทรัพย์สินเงินทองในเพลงลาวอีกเลย

ในอดีตเมื่อป่าไม้ยังไม่ถูกทำลายเฉกเช่นในปัจจุบัน มนุษย์ก็ได้พึ่งพาสิ่งต่าง ๆ จากธรรมชาติมาหล่อเลี้ยงชีวิตทั้งในการอุปโภคและบริโภค เมื่อมนุษย์กับธรรมชาติมีความผูกพันกัน เช่นนี้จึงเป็นผลให้มนุษย์มักนำธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติที่มีชีวิต เช่น พืช สัตว์และธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตเช่น ดวงดาว ดวงเดือน ฟ้า ฝน มากกล่าวถึงเสมอ ดังจะเห็นว่าในเพลงลาวมีการกล่าวถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับธรรมชาติทุกเพลง แม้ว่าในเพลงแรกๆนั้นมีการใช้คำลาวที่พูดถึงธรรมชาติปนกับคำไทย แต่เพลงท้าย ๆ คำลาวลดลงไปมีคำไทยมากขึ้นก็ไม่ทำให้ความคิดหรือความรู้สึกที่เคยมีในเรื่องของธรรมชาติต้องเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

ในเรื่องการทำมาหากิน เมื่อคนลาวจะพูดถึงเรื่องนี้มักใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อ ประมวลร้อยละ 77.7 จาก 5 ใน 8 เพลง (ดูตารางที่ 6) เรื่องการทำมาหากินไม่มีการ เปลี่ยนรูปคำ เมื่อคนลาวใช้คำใดก็จะใช้คำนั้น คำที่เป็นคำไทยเป็นคำที่เพิ่มขึ้นมา ไม่เปลี่ยนรูปไป จากคำเดิม เช่น คำลาวมีการใช้คำว่า "ไฮ" ซึ่งแปลว่า "ไร่" ก็ยังคงใช้ชื่อนี้ แต่เมื่อกล่าวถึง การทำมาหากินในด้านอื่นก็จะใช้คำอื่น เช่น ทอดแห หรือเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เรื่องการทำมาหากิน ในเพลงลาวก่อนที่จะเป็นเพลงไทยนั้น ปรากฏว่าใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อ ส่วนเรื่องอาหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่จะอธิบายเป็นเรื่องสุดท้ายของตารางที่ 6 นี้ ใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อ ร้อยละ 65.5 จาก 7 ใน 8 เพลง (ดังในตารางที่ 6) คำที่ใช้เรียกอาหารนั้นมักใช้คำไทย ยกเว้นคำที่เป็นคำศัพท์ของลาวพวนโดยเฉพาะเช่น คำว่า "คิงเคอ" ซึ่งหมายถึง "ตะไคร้" ใน ภาษาไทย เป็นต้น เพลงลาวเพลงท้ายๆ กล่าวถึงอาหารด้วยคำไทยก่อนที่จะกลายเป็นเพลงไทย

สรุปตารางที่ 7 การใช้คำไทยเป็นหลักในการสื่อ พบว่า

1. ในเรื่องการอ้างสถานที่ การขอร้องหรือขอต้ม การทำอาหาร คำที่ใช้ในการทำ กิจวัตร ชนชั้นทางสังคม ประเพณี สารเสพติด ความขัดแย้ง ความสุข การเปรียบเทียบ ที่ กล่าวถึงในเพลงลาวนั้น พบว่าไม่มีการใช้คำลาวในเรื่องเหล่านี้เลยจะใช้คำไทยโดยตลอดเหมือนกับที่ได้ใช้กล่าวไว้ในเพลงไทย (รายชื่อเพลงทั้งหมดรวบรวมไว้ในภาคผนวก)

2. ในกรณีที่มีการกล่าวทั้งคำลาวและคำไทยปนกันมาตลอดตั้งแต่เพลงแรกเมื่อมาถึง เพลงสุดท้ายของการกล่าว (อาจจะไม่ใช่เพลงที่ 8 แต่อาจเป็นเพลงสุดท้ายของการกล่าวถึง เรื่องนั้นๆ)ก่อนที่จะถึงเพลงไทย ส่วนใหญ่มักแสดงเรื่องราวหรือความรู้สึกนั้นๆ ด้วยคำไทย

3. การลดลงของคำไทยในเพลงลาวในตารางที่ 6 ตั้งแต่เรื่องที่ 1 ถึง 16 อัตราส่วนของการลดค่อยๆลดลงทีละน้อยอย่างค่อยเป็นค่อยไป

เมื่อคนลาวใช้เพลงไทยมาสื่อความคิดของตนนั้นก็คือคนลาวร้องเพลงไทยซึ่งไม่มีคำลาว เขาเลือกเพลงไทยมาร้องแต่ความคิดก็ยังคงเป็นความคิดของคนลาวอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่เป็นพฤติกรรมของคนลาวที่อยู่ในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าเมื่อคนลาวเป็นคนไทยโดยภาษาแล้ว ความคิดซึ่งเคยมีในเรื่องต่างๆ ตอนที่ร้องเพลงลาวก็ยังมีความคิดเดิมแบบนั้นปรากฏในเพลงไทยแสดงว่า เพลงไทยที่คนลาวเลือกมาร้องนั้นยังคงมีความคิดสอดคล้องกับเพลงลาวที่เขาเคยร้อง จากการศึกษา เพลงไทยทั้งหมด (เพลงไทยทั้งหมดรวบรวมไว้ในภาคผนวก) พบว่าอัตราการลดและเพิ่มของคำที่มีความหมายประเภทเดียวกัน ในเพลงลาวและเพลงไทยมีการลดและเพิ่มไม่เท่ากันโดยดูจาก ตารางดังนี้

ตารางที่ 8 การลดและเพิ่มของคำในเพลงลาวและ เพลงไทย

บริบท	เพลงลาว		เพลงไทย	
	จำนวน (จาก 8 เพลง)	ร้อยละ	จำนวน (จาก 48 เพลง)	ร้อยละ
1. ความรัก	2	25	15	31.2
2. คำแสดงเสน่ห์	5	62.5	10	20.8
3. คำปฏิเสธ	5	62.5	15	31.2
4. คำอนุญาติ	2	25	1	2.0
5. ความน้อยเนื้อต่ำใจ	1	12.5	4	8.3
6. คำอุทานเสริมบท	7	87.5	42	87.5
7. สรรพนามบุรุษที่ 1	6	75	18	37.5
8. ลักษณะวาจา	4	50	11	22.9
9. คำที่กล่าวถึงผู้อื่น	8	100	31	64.5
10. ความทุกข์	5	62.5	14	29.1
11. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	6	75	5	10.4
12. คำบอกเวลา	3	37.5	21	43.75

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บริบท	เพลงลาว		เพลงไทย	
	จำนวน (จาก 8 เพลง)	ร้อยละ	จำนวน (จาก 48 เพลง)	ร้อยละ
13. ของใช้ในชีวิตประจำวัน	5	62.5	11	22.9
14. คำกล่าวถึงบ้าน	2	25	3	6.2
15. คำที่กล่าวถึงการรับประทาน	6	75	4	8.3
16. คำที่แสดงความรู้สึก	6	75	20	41.6
17. อาหาร	7	87.5	7	14.5
18. การทำมาหากิน	5	62.5	7	14.5
19. ธรรมชาติ	8	100	35	72.9
20. ทรัพย์สิน	2	25	3	6.2
21. ความเชื่อ	2	25	7	14.5
22. คำที่กล่าวถึงเครือญาติ	8	100	22	45.8
23. การอ้างสถานที่	4	50	8	16.6
24. การขอร้องหรือข้อห้าม	3	37.5	4	8.3
25. การทำอาหาร	3	37.5	2	4.1
26. คำที่ใช้ในการทำกิจวัตร	5	62.5	28	58.3
27. ชนชั้นทางสังคม	2	25	1	2.0
28. ประเพณี	1	12.5	-	-
29. สิ่งเสพติด	3	37.5	1	2.0
30. ความขัดแย้ง	2	25	10	20.8
31. ความสุข	2	25	11	22.9
32. การเปรียบเทียบ	1	12.5	11	22.9
33. การเกี่ยวพาราสี	-	-	12	25
34. นิทานพื้นบ้าน	-	-	5	10.4

ดูตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าคำในบริบทต่าง ๆ ทั้งในเพลงลาวและเพลงไทยตั้งแต่บริบทที่ 1 ถึงบริบทที่ 34 นั้น มีอัตราการลดและเพิ่มแตกต่างกัน อีกทั้งพบว่าอัตราการลดของคำจากเพลงลาวมาสู่เพลงไทยมีอัตราการลดค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบจากจำนวนเพลงที่กล่าวถึงคำในแต่ละบริบท (ตารางเพลงลาวช่องที่ 1 และตารางเพลงไทยช่องที่ 1) สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ความคิดหรือความรู้สึกของความเป็นลาวจะมีกล่าวดังเดิมในเพลงไทยแต่ส่วนใหญ่การแสดงความคิดหรือความรู้สึกของความเป็นลาวที่กล่าวในเพลงไทยได้ลดลงยกเว้นในบริบทของความรักจากในเพลงลาวได้กล่าวไว้ 2 ใน 8 เพลง คิดเป็นร้อยละ 25 ในขณะที่ในเพลงไทยได้กล่าวไว้ 15 ใน 48 เพลงเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 31.2 ดังนั้นในบริบทของความรักที่ได้กล่าวไว้ในเพลงไทยมีมากกว่าที่ได้กล่าวไว้ในเพลงลาว คิดเป็นร้อยละ 6.2 (ดูตารางที่ 8) ส่วนในบริบทของคำบอกเวลาได้กล่าวไว้ในเพลงไทยมากกว่าที่ได้กล่าวไว้ในเพลงลาวเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.2 เช่นเดียวกัน

ในเรื่องของคำเสริมบททั้งที่กล่าวเป็นคำลาวในเพลงลาว และที่กล่าวเป็นคำไทยในเพลงไทยมีอัตราส่วนของเพลงที่แสดงถึงเรื่องนี้ คิดเป็นร้อยละ 37.5 เท่ากัน ไม่มีการลดลงและเพิ่มขึ้นแต่ประการใด

นอกจากนี้ในการเพิ่มความคิดหรือความรู้สึกของคนลาวพวนนั้น พบว่ามีการเพิ่มในเรื่องของการเกี่ยวพาราฮี และในเรื่องนิทานพื้นบ้าน ซึ่งทั้ง 2 เรื่องนี้ไม่พบในเพลงลาวแต่อย่างใด หากแต่พบในเพลงไทย ซึ่งแสดงถึงความคิดหรือความรู้สึกใหม่ของคนลาวที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทย และได้ยอมรับความคิดหรือความรู้สึกของคนไทยซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ในสังคมไทย สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าคนลาวเมื่ออยู่ในประเทศไทยนานขึ้น ความคิดหรือความรู้สึกแบบเดิมที่เป็นลาวเริ่มลดน้อยลงและมีการยอมรับความคิดที่เป็นไทยมากขึ้น พบว่าการเปลี่ยนแปลงความคิดหรือความรู้สึกค่อยเป็นค่อยไปไม่เปลี่ยนแปลงในทันทีทันใดเพราะดูตารางที่ 3 พบว่ามีการใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันเพียงแต่เปลี่ยนแปลงรูปคำจากคำลาวมาเป็นคำไทยเท่านั้น แต่ยังคงความหมายเดิมของคำไว้ สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าคนลาวยอมรับคำไทยในขณะเดียวกันเขาจะยอมรับก็ต่อเมื่อคำไทยนั้นได้สอดคล้องกับความคิดหรือความรู้สึกเดิมของเขา แต่เมื่อคนลาวอยู่กับคนไทยนานขึ้นพบว่าในเพลงไทยช่วงท้ายๆ คนลาวมีการยอมรับในความคิดหรือความรู้สึกใหม่ที่เป็นไทยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากในตารางที่ 8 ที่มีเรื่องการเกี่ยวพาราฮีและเรื่องนิทานพื้นบ้านของไทย เข้ามาผสมผสานกลมกลืนในความคิดหรือความรู้สึกของคนลาว

เป็นที่น่าสังเกตว่าถ้าคนลาวอยู่ในประเทศไทยนานขึ้น ความคิดหรือความรู้สึกของความเป็นลาวอาจจะค่อยๆ หดไป แต่จะมีความคิดหรือความรู้สึกที่เป็นไทยเพิ่มมากขึ้นจนในที่สุด

คนลาวในรุ่นหลัง ๆ ก็จะเป็นคนไทยเต็มตัวทั้งภาษาและความรู้สึกนึกคิดด้วย

จากการศึกษาทั้งเพลงลาวและเพลงไทยทั้ง 56 เพลง (เพลงทั้งหมดรวบรวมไว้ในภาคผนวก) พบว่าการเปลี่ยนแปลงจากเพลงที่มีคำลาวมากที่สุดถึงเพลงที่มีคำลาวน้อยที่สุดจนกระทั่งเป็นเพลงไทยนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป ดังจะเห็นจากเพลงลาวช่วงท้าย ๆ ก่อนที่จะเป็นเพลงไทยมักใช้คำไทยสลับ และก่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มขั้น คือเปลี่ยนจากการใช้คำลาวมาใช้คำไทยนั้นมีการใช้คำไทยที่มีความหมายเหมือนคำลาวก่อนแล้วจึงค่อยเปลี่ยนมาใช้คำไทยทั้งหมด อีกทั้งความคิดหรือความรู้สึกของคนลาวเมื่อเปลี่ยนแปลงมาสู่เพลงไทย ความเป็นลาวลดน้อยลงแต่ความเป็นไทยก็ไม่ได้มากขึ้นก็ยังคงเป็นลาวแต่ตัวตนความคิดหรือความรู้สึกออกมาเป็นภาษาไทย จนกระทั่งในระยะหลังมีการยอมรับความเป็นไทยมากขึ้นจึงมีการใช้คำไทยในการแสดงความคิดหรือความรู้สึกทั้งหมด

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบอีกว่าในเพลงลาวเมื่อคนลาวเขาจะเอาคำของเขา มาสื่อ เขาเอามาสื่อในเรื่องของความรัก คำแสดงเสน่ห์ การปฏิเสธ คำอนุญาต ความน้อยเนื้อต่ำใจ คำเสริมบท คำที่พูดถึงตนเอง คำที่กล่าวถึงผู้อื่น ความทุกข์ ความเชื่อเพื่อเพื่อแผ้ว คำบอกเวลาของใช้ในชีวิตประจำวัน การกล่าวถึงบ้าน คำที่กล่าวถึงการรับประทาน และคำที่แสดงความรู้สึก (ดูตารางที่ 4 และตารางที่ 5)

ส่วนในเพลงลาวอีกเช่นกันเมื่อคนลาวเขาเอาคำไทยมาสื่อ เขาเอามาสื่อในเรื่องของอาหาร การทำมาหากินธรรมชาติ ทรัพย์สิน ความเชื่อ คำที่กล่าวถึงเครือญาติ การอ้างสถานที่ การทำอาหาร กิจวัตร ชนชั้น ประเพณี สารเสพคิด ความขัดแย้ง ความสุข และการเปรียบเทียบ (ดูตารางที่ 6 และตารางที่ 7)

เรื่องทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องที่กล่าวไว้ในเพลงลาว แต่เมื่อถึงเพลงไทยเรื่องทั้งหมดที่เป็นความคิดหรือความรู้สึกของลาวก็ยังมิได้อยู่และใช้คำไทยสลับทั้งหมด เพียงแต่จำนวนความถี่ของเพลงที่กล่าวถึงเรื่องต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่ลดลง ยกเว้นในเรื่องคำอุทานเสริมบทที่มีอัตราส่วนของเพลงที่กล่าวถึงคงเดิม และอัตราส่วนของเพลงที่กล่าวถึงเรื่องความรักและเรื่องการเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ส่วนในเรื่องการเกี่ยวพาราสิและนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เพิ่มขึ้นมาใหม่และไม่มีในเพลงลาว สิ่งที่เพิ่มขึ้นมานี้แสดงให้เห็นถึงความคิดหรือความรู้สึกของคนลาวที่เกิดการยอมรับความเป็นไทยมากขึ้น เมื่อวันเวลาผ่านไปการผสมผสานกลมกลืนทางวัฒนธรรมระหว่างคนลาวที่อยู่ในประเทศไทยกับคนไทยก็ยิ่งมากขึ้นไปตามกาลเวลา

จากการศึกษาเพลงกล่อมเด็กของลาวพวนทั้งหมดพบว่าคนลาวพวนมีความคิดหรือความรู้สึกเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวดังนี้ โดยพิจารณาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับชุมชน และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์นี้การกล่าวถึงเรื่องราวความรักของหนุ่มสาว พบว่ามีการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา รักก็คือรัก แต่ความรักในความคิดหรือความรู้สึกของคนลาวมักมีความทุกข์ปนอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นความรักที่ผิดหวังเพราะคนรักนอกใจ หรือเป็นความรักข้างเดียว หรือเป็นความปรารถนาที่ต้องการให้อีกฝ่ายรักตน แต่ในระยะหลังเมื่อมีการใช้คำไทยมากขึ้น ความรักจะไม่กล่าวตรงๆ เหมือนเดิมแต่จะมีการนำความรักหรือคนรักมาเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ มากขึ้น ส่วนในความรักอันบริสุทธิ์ระหว่างแม่กับลูกนั้นเป็นความรักที่มีความรู้สึกห่วงใยและเอื้ออาทรต่อลูกปนอยู่ในความรักนั้นด้วย มักไม่ค่อยกล่าวตรงๆ ว่ารัก แต่การทอดเสียงในคำเสริมบทและอารมณ์ของคนร้องประกอบกับการใช้คำที่สะท้อนความรู้สึกของผู้ร้องทำให้ผู้ที่ได้ยินได้ฟัง ทราบถึงความคิดหรือความรู้สึกของผู้ร้องได้เป็นอย่างดีโดยดูจากคำที่ใช้ร้องเป็นหลัก เป็นที่น่าสังเกตว่าในการร้องเพลงกล่อมลูกของลาวพวนมักมีการใช้คำเสริมบทและการเอื้อนเสียงในการร้องค่อนข้างมาก

คนลาวพวนมักใช้คำเสริมบทในการขับกล่อม คำเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นคำเสริมเข้ามาเพื่อความสละสลวยในด้านของฉันทลักษณ์เท่านั้น หากแต่ยังให้ความหมายในด้านอารมณ์และความรู้สึกที่ห่วงหาอาทรและวิงวอนในตัวเด็กให้หลับไปอย่างเป็นสุขอีกด้วย ส่วนคำเสริมบทที่กล่าวถึงในเพลงที่เป็นเรื่องราวความรักระหว่างหนุ่มสาวนั้น คำเสริมบทนี้ก็ยิ่งให้อารมณ์และความรู้สึกเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น แต่เป็นความรู้สึกวิงวอนขอความรักหรือเป็นความรู้สึกที่หนุ่มสาวสนุกสนานและเพลิดเพลินไปกับเสียงเพลงด้วย

คนลาวพวนให้ความสำคัญกับผู้อื่นมาก ดังจะเห็นได้จากเพลงที่มีกพุดถึงผู้อื่นในเรื่องต่างๆ และพุดในฐานะที่ทำให้เกียรติ ยกย่อง ชื่นชม และกล่าวถึงในแง่ดี คำที่ใช้เรียกผู้อื่นส่วนใหญ่ในตอนหลังใช้การเรียกชื่อของบุคคลที่ถูกกล่าวถึงแทนคำเรียกที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 อย่างที่เคยใช้และยังได้ใช้คำแทนตัวผู้ถูกกล่าวถึงด้วยคำที่มีลักษณะและความหมายตรงกับที่ผู้พุดต้องการจะสื่อด้วย เช่น ใช้คำว่า "หวานใจ" หรือ "โฉมยง" แทนตัวคนรัก และใช้คำว่า "นวลละม่อม" หรือ "แม่มีมอนงค์" แทนตัวลูกรัก เป็นต้น นอกจากนี้ในคำที่ใช้เรียกตนเองนั้นใช้ในกรณีที่ต้องการแสดงความคิดหรือความรู้สึกของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ ถ้าไม่ต้องการแสดงลักษณะดังกล่าวก็จะละคำที่แทนตนไว้ในฐานที่เข้าใจ ต่อมาเมื่ออยู่กับคนไทยนานขึ้นมีการใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์กันทางเครือญาติ

เช่น พี่และน้อง แทนตัวเองและผู้ที่ถูกด้วย หรือไม่ก็ใช้การเรียกชื่อของตัวเองและผู้อื่นไปเลย นอกจากนี้คนลาวยังมีนิสัยเชื่อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่น และมีการแบ่งปัน ดังที่ปรากฏในเพลงหลายๆเพลง และมีการกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องในเพลงลาว แต่เมื่อกลายเป็นไทยโดยภาษาแล้วการกล่าวถึงความเชื่อเพื่อเพื่อนโดยเฉลี่ยอัตราส่วนในแต่ละเพลงลดน้อยลงไป

ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเองแล้ว เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่องการเกี่ยวพาราณีของหนุ่มสาวนี้มีการกล่าวถึง ในกรณีของคนลาวเกิดการผสมผสานกลมกลืน (Assimilation) ทางวัฒนธรรมกับคนไทยแล้ว และเกี่ยวพาราณีกันในรูปของการกล่าวชมหรือเปรียบหญิงที่ตนรักกับสิ่งต่าง ๆ ที่สวยงาม เช่น ดอกไม้ที่มีทั้งความสวยงามน่าทะนุถนอมอีกทั้งมีกลิ่นหอมอีกด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับครอบครัว

ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับครอบครัวนั้น คนลาวพวนมักกล่าวถึงครอบครัวในแง่ทุกข์และสุข ในแง่ทุกข์ก็มีการกล่าวถึงในลักษณะความลำบากแสนเข็ญของแม่กับลูกที่ขาดผู้เฒ่าของครอบครัว (พ่อ) จึงทำให้คนในครอบครัวได้รับความทุกข์ยาก หรือมีการกล่าวถึงครอบครัวของสามีภรรยาคนหนึ่งซึ่งขาดความสามัคคีจนเป็นเหตุให้ทะเลาะวิวาทกันขึ้น และในแง่ความสุขของครอบครัวมักกล่าวในรูปของการที่คนในครอบครัวมีความรักมีความสามัคคีต่อกัน เป็นอย่างดี

นอกจากนี้มีคำที่กล่าวถึง เครือญาติหรือพ่อแม่พี่น้องในครอบครัวของตนมักมีการกล่าวถึงอยู่เสมอ และมีการกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนมากใช้คำไทยเป็นคำหลักในการสื่อ นับว่าคนลาวพวนให้ความสำคัญต่อเครือญาติของตนเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากเพลงที่กล่าวถึงการเยี่ยมเยียนและการไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องของตนอยู่เสมอ เมื่อมีเรื่องเดือดร้อนไม่รู้จะพึ่งใครได้ ก็จะไปถึงญาติพี่น้องของตนเพื่อขอความช่วยเหลือ สิ่งนี้แสดงถึงความผูกพัน ความสามัคคีและความรักใคร่ในหมู่เครือญาติของลาวพวนได้เป็นอย่างดี

ในการศึกษาจากเพลงกล่อมเด็กที่เป็นเพลงลาวพบว่าคนพวนมักมีการพูดถึงบ้านอยู่เสมอๆ และพูดถึงในความรู้สึกที่อบอุ่นและปลอดภัย เพราะในบ้านมีแต่ความรักความห่วงใยที่คนในบ้านมีให้แก่กัน ที่คนลาวมักกล่าวถึงบ้านอาจเป็นเพราะเขาจากบ้านเมืองของเขามาอยู่ในประเทศไทย เขาจึงคิดถึงบ้านเดิมของเขาที่ประเทศลาว เพราะเขายังคงมีความผูกพันต่อแผ่นดินแม่ของเขาอยู่ เมื่อเขาอยู่ประเทศไทยนานขึ้นและเป็นไทยโดยภาษาแล้วการพูดถึงบ้านก็ยังคงมีอยู่ แต่อัตราส่วนในการกล่าวถึงในแต่ละเพลงนั้นลดน้อยลงไป นานานานถึงจะกล่าวถึงบ้านสักครั้ง

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับชุมชน

ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับชุมชนนั้น มีการกล่าวถึงในลักษณะของการทำมาหากิน เช่น การเลี้ยงสัตว์ การค้าขาย การทำนา ทำไร่ ทำสวนและการจับสัตว์น้ำ โดยการดำรงชีวิตได้อาศัยพื้นที่ภายในชุมชนที่ตนอยู่เป็นที่ที่ตนจะประกอบอาชีพต่างๆ ได้ นอกจากนี้ในชุมชนที่ตนอยู่มีทรัพยากรต่างๆอยู่มากมายไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำลำคลอง หรือป่าไม้ สิ่งเหล่านี้คนในชุมชนก็สามารถจะใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ภายในชุมชนของตนได้ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้คนลาวมักกล่าวถึงสถานที่ต่างๆในชุมชนที่ตนอยู่ หรือสถานที่สำคัญที่ทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดี เช่น เมืองพรหมบุรี ภูเขาทอง สวนลุมพินี เขาดินวนา เป็นต้น และมักกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยภาษาไทยโดยตลอดไม่ว่าจะกล่าวในเพลงลาวหรือเพลงไทยก็ตาม ก็จะมีการเรียกขานชื่อสถานที่ต่างๆนี้เหมือนกับคนไทยทุกประการ

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ลาวพวนมีความผูกพันมากที่สุด เพราะทั้งในเพลงกล่อมเด็กที่เป็นเพลงลาวและเพลงไทยมีการกล่าวถึงธรรมชาติอย่างมาก และการกล่าวมีความต่อเนื่องมาตลอดธรรมชาติที่นำมากล่าว ได้แก่ ธรรมชาติที่มีชีวิต เช่น พืช สัตว์ และธรรมชาติที่ไม่มีชีวิต เช่น ดวงจันทร์ ดวงดาว ฟ้า ฝน เป็นต้น ในเพลงลาวมักนำธรรมชาติมากกล่าวถึงอย่างตรงไปตรงมา ในขณะที่เพลงไทยมีการนำสิ่งต่างๆหรือแม้แต่มนุษย์มาเปรียบกับธรรมชาติ เช่น เปรียบผู้หญิงกับดอกไม้ เปรียบความรักกับแสงแดดที่ร้อนระอุ อีกทั้งมีการใส่อารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ให้กับธรรมชาติที่ตนกล่าวถึงด้วย

นอกจากนี้มนุษย์ยังได้นำธรรมชาติมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของอาหาร การกินที่มนุษย์ได้นำมาบริโภคกันในชีวิตประจำวัน เช่น สัตว์บกและสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ หรือแม้แต่พืชผักผลไม้อีกมากมายหลายชนิดส่วนในด้านประโยชน์การใช้สอยมนุษย์ก็ยังได้ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ กล่าวคือ มีการนำไม้ไผ่ ดินกก และหวาย มาสานทำเป็นภาชนะจักสานประเภทต่างๆไว้ใช้ภายในครัวเรือน นอกจากนี้การสร้างบ้านเรือนหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ก็ยังได้ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอีกด้วย

สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติในอดีต สังเกตได้จากในเพลงลาวมีการกล่าวถึงสิ่งต่างๆที่เป็นธรรมชาติมากมายและกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องคือทุกเพลงลาวมีการกล่าวถึงธรรมชาติทั้งสิ้น เมื่อมาถึงเพลงไทยในตอนต้น ๆ ก็มีการกล่าวถึงธรรมชาติอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับในเพลงลาว แต่เมื่อถึงช่วงท้ายๆของเพลงไทยการกล่าวถึงธรรมชาติมีความ

ต่อเนื่องน้อยลงไปจากเดิม อาจมีสาเหตุจากธรรมชาติที่เคยมีลดน้อยลงไปหรือมนุษย์ให้ความสำคัญกับธรรมชาติน้อยลงเพราะมีสิ่งต่างๆ ที่ทันสมัยมาทดแทนสิ่งที่มนุษย์เคยได้รับจากธรรมชาติก็เป็นได้

จะเห็นได้ว่าภาษามีความเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง ความเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเสียง ไวยากรณ์ หรือความหมาย ตลอดจนการใช้คำ เพราะภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนดขึ้นและส่งทอดกัน ความคิดของผู้ใช้ภาษาย่อมมีส่วนกำหนดความเปลี่ยนแปลงนั้น โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงของความหมาย คำบางคำอาจปรากฏหลายสมัย แต่ไม่ได้หมายความว่าคงความหมายเดิมทั้งหมด เช่น ความหมายอาจจะย้ายที่กว้างออกหรือแคบเข้า เช่น ในสมัยหนึ่ง ผัว เมีย เป็นคำธรรมดาแสดงความสัมพันธ์ของหญิงชายที่ร่วมชีวิตกัน ต่อมาอาจฟังดูเปิดเผยเกินไปทำให้รู้สึกที่ไม่สุภาพ ต้องหันไปใช้คำบาลีสันสกฤตแทนว่า สามี ภรรยา ผัว เมีย จึงมีความหมายแคบเข้าใช้ในโอกาสเฉพาะมากกว่าเดิม เช่น ในโอกาสที่ไม่เป็นทางการ หรือในหมู่คนที่สนิทสนมกันในการพูดเล่น หรือเป็นการด่าทอ ผู้ใช้คำนี้ในโอกาสปกติโดยไม่ได้คิดว่าหยาบคายมักเป็นชาวบ้านทั่วไป การเข้าใจความหมายของคำได้ตรงตามที่คุณครูรู้สึกนึกคิดก็จำเป็นต้องเข้าใจผู้พูดในทุกแง่ทุกมุมเสียก่อนไม่ว่าวิถีชีวิตการเลี้ยงดูอบรม ครอบครัวยุคสมัยและสังคม เมื่อเข้าใจคำแล้วความเข้าใจนั้นก็จะนำไปสู่ความเข้าใจในโลกทัศน์ของคนในชุมชน